ARREST VAN HET HOF
VAN 3 OKTOBER 1984 [1]

Commissie van de Europese Gemeenschappen tegen Italiaanse Republiek

„Verzuim om door een verordening voorziene uitvoeringsmaatregelen vast te stellen en mee te delen — watergehalte van bevroren pluimvee"

Zaak 254/83

Samenvatting

Lid-Staten — Verplichtingen — Niet-nakoming — Rechtvaardiging — Ontoelaatbaarheid (EEG-Verdrag, artikel 169)

Een Lid-Staat kan zich niet ten exceptieve op nationale bepalingen, praktijken of toestanden beroepen, ter rechtvaardiging van de niet-eerbiediging van verplichtingen en termijnen die in de richtlijnen van de Gemeenschap besloten liggen.

In zaak 254/83,

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN, vertegenwoordigd door A. Prozzillo, lid van haar juridische dienst, als gemachtigde, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg bij M. Beschel, Bâtiment Jean Monnet, Kirchberg,

verzoekster,

tegen

ITALIAANSE REPUBLIEK, vertegenwoordigd door I. M. Braguglia, avvocato dello Stato, als gemachtigde, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg ter Italiaanse ambassade,

verweerster,

1 — Procestaal: Italiaans.

betreffende een verzoek tot vaststelling dat de Italiaanse Republiek, door na te laten de uitvoeringsmaatregelen vast te stellen en mee te delen die zijn voorzien door de verordeningen nr. 2967/76 van de Raad van 23 november 1976 houdende vaststelling van gemeenschappelijke normen betreffende het watergehalte van bevroren of diepgevroren hanen, kippen en kuikens (PB L 339 van 1976, blz. 1) en nr. 2785/80 van de Commissie van 30 oktober 1980 houdende uitvoeringsbepalingen van verordening nr. 2967/76 houdende vaststelling van gemeenschappelijke normen betreffende het watergehalte van bevroren en diepgevroren hanen, kippen en kuikens (PB L 288 van 1980, blz. 13), de krachtens het Verdrag op haar rustende verplichtingen niet is nagekomen,

wijst

HET HOF VAN JUSTITIE,

samengesteld als volgt: Mackenzie Stuart, president, T. Koopmans en K. Bahlmann, kamerpresidenten, A. O'Keeffe, G. Bosco, O. Due en R. Joliet, rechters,

advocaat-generaal: Sir Gordon Slynn
griffier: H. A. Rühl, hoofdadministrateur

het navolgende

ARREST

De feiten

De feiten, het procesverloop en de conclusies, middelen en argumenten van partijen kunnen worden samengevat als volgt:

I — De feiten en het procesverloop

Bij verordening nr 2967/76 van de Raad zijn gemeenschappelijke normen betreffende het watergehalte van bevroren of diepgevroren hanen, kippen en kuikens vastgesteld. Artikel 3, lid 1, van die verordening bepaalt dat de controle op het door bevroren hanen, kippen en kuikens tijdens hun behandeling opgenomen water in alle commercialisatiestadia kan worden verricht. Ingevolge artikel 3, lid 2, dienen de Lid-Staten de praktische controlemaatregelen vast te stellen.

Krachtens artikel 7 van de verordening worden de uitvoeringsbepalingen vastgesteld volgens de procedure van artikel 17 van verordening nr. 2777/75 van de Raad van 29 oktober 1975 houdende een gemeenschappelijke ordening der markten in de sector slachtpluimvee (PB L 282 van 1975, blz. 77).

Bij verordening nr. 2785/80 van de Commissie van 30 oktober 1980 (PB L 288 van 1980, blz. 13) zijn de uitvoeringsbepalingen van verordening nr. 2967/76 vastgesteld. Artikel 6 van die verordening bepaalt, dat de Lid-Staten passende maatregelen nemen ten einde sancties te stellen op inbreuken op de bepalingen van verordening nr. 2967/76.

Krachtens artikel 7 van verordening nr. 2785/80 moest elke Lid-Staat de overige Lid-Staten en de Commissie vóór 1 maart 1981 in kennis stellen van:

— de overeenkomstig artikel 3, lid 2, van verordening nr. 2967/76 vastgestelde praktische controleregeling;

— de overeenkomstig artikel 6 vastgestelde voorschriften.

De Commissie ontving op genoemde datum noch daarna enige mededeling van Italië. Zij leidde daarop de procedure van artikel 169 EEG-Verdrag in en nodigde de Italiaanse Republiek uit om binnen een termijn van twee maanden haar opmerkingen in te dienen.

Toen deze brief zonder antwoord bleef, bracht de Commissie op 3 juni 1983 het in artikel 169, eerste alinea, EEG-Verdrag bedoelde met redenen omkleed advies uit.

Bij gebreke van iedere reactie van de Italiaanse regering, heeft de Commissie de aan de Italiaanse Republiek verweten niet-nakoming van verdragsverplichtingen krachtens artikel 169, tweede alinea, EEG-Verdrag aan het Hof voorgelegd.

Het verzoekschrift van de Commissie is op 14 november 1983 ter griffie van het Hof ingeschreven.

Bij brief van 31 januari 1984 heeft de Commissie verklaard, af te zien van repliek.

Het Hof heeft, op rapport van de rechter-rapporteur en gehoord de advocaat-generaal, besloten zonder instructie tot de mondelinge behandeling over te gaan.

II — Conclusies van partijen

De *Commissie* concludeert dat het den Hove behage:

— vast te stellen dat de Italiaanse Republiek, door na te laten de in de verordeningen nrs. 2967/76 en 2785/80 voorziene maatregelen vast te stellen en mee te delen, de krachtens het Verdrag op haar rustende verplichtingen niet is nagekomen;

— de Italiaanse regering te verwijzen in de kosten van de procedure.

De *Italiaanse regering* heeft geen conclusies voorgedragen.

III — Middelen en argumenten van partijen

Volgens de *Commissie* is de Italiaanse Republiek, door na te laten de in de verordeningen nrs. 2967/76 en 2785/80 voorziene maatregelen vast te stellen en mee te delen, de krachtens het Verdrag op haar rustende verplichtingen niet nagekomen.

Te harer verdediging merkt de *Italiaanse regering* op, dat een voorontwerp van wet is aangenomen houdende vaststelling van

— de bevoegde organen voor het verrichten van de in artikel 3 van verordening nr. 2967/76 bedoelde controles;

— de praktische uitvoeringsbepalingen betreffende die controles, met inbegrip van de etiketteringsvoorschriften;

— de sancties op de inbreuken op beide verordeningen en de desbetreffende uitvoeringsbepalingen.

De behandeling van dit voorontwerp zou reeds een aanvang hebben genomen.

IV — Mondelinge behandeling

Ter terechtzitting van 8 mei 1984 zijn mondelinge opmerkingen gemaakt door de Italiaanse regering, vertegenwoordigd door O. Fiumara, avvocato dello Stato, en de Commissie van de Europese Gemeenschappen, vertegenwoordigd door A. Prozzillo als gemachtigde.

De advocaat-generaal heeft ter terechtzitting van 12 juli 1984 conclusie genomen.

In rechte

1 Bij verzoekschrift, ingekomen ter griffie van het Hof op 14 november 1983, heeft de Commissie van de Europese Gemeenschappen krachtens artikel 169 EEG-Verdrag beroep ingesteld strekkende tot vaststelling dat de Italiaanse Republiek, door na te laten de maatregelen vast te stellen en mee te delen die zijn voorzien door de verordeningen nrs. 2967/76 van de Raad van 23 november 1976 houdende vaststelling van gemeenschappelijke normen betreffende het watergehalte van bevroren of diepgevroren hanen, kippen en kuikens (PB L 339 van 1976, blz. 1) en 2785/80 van de Commissie van 30 oktober 1980 houdende uitvoeringsbepalingen van voornoemde verordening nr. 2967/76 van de Raad (PB L 288 van 1980, blz. 13), de krachtens het EEG-Verdrag op haar rustende verplichtingen niet is nagekomen.

2 In de loop van de procedure heeft de Italiaanse regering bij decreet van het ministerie van Land- en Bosbouw van 12 maart 1984 (GU van 27. 3. 1984) de in verordening nr. 2967/76 van de Raad bedoelde praktische controleregeling vastgesteld. Daarop heeft de Commissie bij een op 12 juni 1984 ingeschreven brief verklaard, afstand te doen van haar beroep voor zover dit strekt tot vaststelling dat de Italiaanse Republiek de krachtens verordening nr. 2967/76 op haar rustende verplichtingen niet was nagekomen, en dat zij het enkel handhaafde voor zover het betrekking had op verordening nr. 2785/80 van de Commissie.

3 Verordening nr. 2785/80 van de Commissie van 30 oktober 1980 stelt, zoals uit het opschrift blijkt, de uitvoeringsbepalingen van verordening nr. 2967/76 van de Raad vast. Ingevolge artikel 6 zijn de Lid-Staten verplicht, passende maatregelen te nemen ten einde sancties te stellen op inbreuken op de bepalingen van de verordening van de Raad; luidens artikel 7 dienden zij de overige Lid-Staten en de Commissie vóór 1 maart 1981 in kennis te stellen van de overeenkomstig artikel 3, lid 2, van de verordening van de Raad vastgestelde praktische controleregeling, alsmede van de overeenkomstig artikel 6 van de verordening van de Commissie vastgestelde voorschriften.

4 De Italiaanse regering betwist niet, dat zij die verplichtingen niet is nagekomen. Te harer verdediging voert zij aan, dat een wetsontwerp is aangenomen houdende onder meer vaststelling van de bevoegde organen voor het verrichten van de in artikel 3 van de verordening van de Raad bedoelde controles, alsmede van de sancties — en de uitvoeringsbepalingen daarvan — op inbreuken op de bepalingen van verordening nr. 2967/76. Daar de te treffen maatregelen sancties omvatten, zouden zij naar Italiaans recht niet bij ministerieel decreet kunnen worden vastgesteld maar enkel in de vorm van een wet; de totstandkomingsprocedure daarvan zou ingewikkelder zijn dan die van een ministerieel decreet.

5 Deze omstandigheden kunnen het aan de Italiaanse Republiek verweten verzuim evenwel niet ongedaan maken. Volgens vaste rechtspraak van het Hof kan een Lid-Staat zich, ter rechtvaardiging van de niet-eerbiediging van verplichtingen en termijnen die in communautaire rechtsnormen besloten liggen, niet ten exceptieve op nationale bepalingen, praktijken of toestanden beroepen.

6 Mitsdien moet worden vastgesteld dat de Italiaanse Republiek, door niet binnen de gestelde termijn de maatregelen vast te stellen en mee te delen die zijn voorzien door verordening nr. 2785/80 van de Commissie van 30 oktober 1980, de krachtens het EEG-Verdrag op haar rustende verplichtingen niet is nagekomen.

Kosten

7 Ingevolge artikel 69, paragraaf 2, van het Reglement voor de procesvoering moet de in het ongelijk gestelde partij in de kosten worden verwezen. Aangezien verweerster in het ongelijk is gesteld, dient zij in de kosten te worden verwezen.

HET HOF VAN JUSTITIE,

rechtdoende, verstaat:

1. **Door niet binnen de gestelde termijn de maatregelen vast te stellen en mee te delen die zijn voorzien door verordening nr. 2785/80 van de Commissie van 30 oktober 1980, is de Italiaanse Republiek de krachtens het EEG-Verdrag op haar rustende verplichtingen niet nagekomen.**

2. **Verweerster wordt verwezen in de kosten van de procedure.**

Mackenzie Stuart Koopmans Bahlmann

O'Keeffe Bosco Due Joliet

Uitgesproken ter openbare terechtzitting te Luxemburg op 3 oktober 1984.

De griffier

P. Heim

De president

A. J. Mackenzie Stuart

CONCLUSIE VAN DE ADVOCAAT-GENERAAL SIR GORDON SLYNN VAN 12 JULI 1984 [1]

Mijnheer de President,
mijne heren Rechters,

Bij verordening nr. 2967/76 van de Raad van 23 november 1976 zijn gemeenschappelijke normen vastgesteld betreffende het watergehalte van bevroren kippen, ten einde de kwaliteit van die produkten te verbeteren en daardoor de afzet ervan te bevorderen. Ingevolge arti-

1 — Vertaald uit het Engels.